

ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗ

Απαντήσεις σε συνήθεις ερωτήσεις για τις ρυθμίσεις του Ν.4640/2019

1. Τι άλλαξε αναφορικά με τη Διαμεσολάβηση με το ν. 4640/2019 ;

Με τον ν. 4640/2019 η Διαμεσολάβηση ρυθμίστηκε εκ νέου με ένα αυτοτελές νομοθέτημα που προβλέπει αποκλειστικά και μόνο διατάξεις για την εφαρμογή του συγκεκριμένου θεσμού .Η Διαμεσολάβηση παραμένει ένας εναλλακτικός και επίσημος τρόπος επίλυσης των διαφορών.

2. Ποιες διαφορές μπορεί να λυθούν με τη Διαμεσολάβηση;

Πολλές αστικές και εμπορικές υποθέσεις . Με τη Διαμεσολάβηση μπορούν να επιλυθούν διαφορές πολλών και διαφορετικών αντικειμένων αρκεί τα μέρη να έχουν την εξουσία διάθεσης του αντικειμένου της διαφοράς τους

3. Είναι υποχρεωτική η ενημέρωση για τη δυνατότητα επίλυσης της διαφοράς με Διαμεσολάβηση;

Ναι ,είναι. Πριν τη προσφυγή στο Δικαστήριο ο πληρεξούσιος Δικηγόρος είναι υποχρεωμένος να ενημερώσει τον εντολέα του εγγράφως για τη δυνατότητα αυτή.

4. Πώς γίνεται η έγγραφη ενημέρωση; Υπάρχουν συνέπειες σε περίπτωση παράλειψης της σχετικής ενημέρωσης;

Στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Δικαιοσύνης , στο τμήμα που αφορά τη Διαμεσολάβηση έχουν αναρτηθεί στην κατηγορία «ΠΡΟΤΥΠΑ» διάφορα έγγραφα μεταξύ των οποίων και το απαιτούμενο έγγραφο για την έγγραφη ενημέρωση με τον τίτλο « ΕΝΤΥΠΟ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΑΠΟ ΔΙΚΗΓΟΡΟ». Το ενημερωτικό έγγραφο συμπληρώνεται και υπογράφεται από το Δικηγόρο και τον εντολέα του και κατατίθεται με το εισαγωγικό δικόγραφο της αγωγής ή με τις προτάσεις το αργότερο μέχρι τη συζήτηση της αγωγής που τυχόν ασκηθεί ,επί ποινή απαραδέκτου αυτής (αρ.3&2)

5.Η επίλυση μιας διαφοράς με Διαμεσολάβηση είναι υποχρεωτική ; Τι σημαίνει η «υποχρεωτικότητα» στη Διαμεσολάβηση;

Σε ορισμένες διαφορές ,εκτός από την υποχρέωση ενημέρωσης για τη δυνατότητα επίλυσης της διαφοράς με Διαμεσολάβηση, προβλέπεται επιπλέον μια Υποχρεωτική

Αρχική Συνεδρία (ΥΑΣ) κατά τη διάρκεια της οποίας ο Διαμεσολαβητής ενημερώνει τα μέρη για τη διαδικασία και τη βασικές αρχές που διέπουν τη Διαμεσολάβηση καθώς και για τη δυνατότητα εξωδικαστικής επίλυσης της διαφοράς τους με βάση τις ιδιαιτερότητες και τη φύση αυτής

6. Για ποιες διαφορές προβλέπεται Υποχρεωτική Αρχική Συνεδρία ;

Υποχρεωτική Αρχική Συνεδρία προβλέπεται για :

α) τις οικογενειακές διαφορές , **εκτός από** τις γαμικές διαφορές που αφορούν το διαζύγιο , την ακύρωση γάμου, την αναγνώριση της ύπαρξης ή της ανυπαρξίας του γάμου καθώς και τις διαφορές από τις σχέσεις γονέων και τέκνων σχετικά με την προσβολή της πατρότητας , της μητρότητας, την αναγνώριση ότι υπάρχει ή δεν υπάρχει σχέση γονέα και τέκνου ή γονική μέριμνα , την αναγνώριση ότι υπάρχει ή δεν υπάρχει ή είναι άκυρη η εκούσια αναγνώριση ενός τέκνου χωρίς γάμο των γονέων του ή η εξομοίωση του με τέκνο γεννημένο σε γάμο λόγω επιγενόμενου γάμου των γονέων του ,καθώς και την προσβολή της εκούσιας αναγνώρισης , την αναγνώριση ότι υπάρχει ή δεν υπάρχει ή είναι άκυρη υιοθεσία ή τη λύση της και την αναγνώριση ότι υπάρχει ή δεν υπάρχει επιτροπεία

β) Οι διαφορές που εκδικάζονται κατά την τακτική διαδικασία και υπάγονται στην καθ' ύλην αρμοδιότητα του Μονομελούς Πρωτοδικείου ,αν η αξία του αντικειμένου της διαφοράς υπερβαίνει το ποσό των 30.000€ και του Πολυμελούς Πρωτοδικείου

γ) Οι διαφορές για τις οποίες σε έγγραφη συμφωνία των μερών προβλέπεται και είναι σε ισχύ ρήτρα διαμεσολάβησης .

7. Από πότε εφαρμόζονται οι διατάξεις του Ν. 4640/2019 που αφορούν την Υποχρεωτική Αρχική Συνεδρία (ΥΑΣ) για τις παραπάνω διαφορές;

Με το αρχικό κείμενο του νόμου είχε προβλεφθεί ότι οι σχετικές διατάξεις καταλάμβαναν τις αγωγές που κατατίθενται μετά την παρέλευση των κατωτέρω ημερομηνιών ως εξής :α) **από τη 15^η Ιανουαρίου 2020** για τις οικογενειακές διαφορές, πλην των προαναφερθέντων εξαιρέσεων συγκεκριμένων οικογενειακών διαφορών και β) **από τη 15^η Μαρτίου 2020** για τις διαφορές που εκδικάζονται κατά την τακτική διαδικασία και υπάγονται στην καθ' ύλην αρμοδιότητα του Μονομελούς Πρωτοδικείου ,αν η αξία του αντικειμένου της διαφοράς υπερβαίνει το ποσό των 30.000€ και του Πολυμελούς Πρωτοδικείου. Ωστόσο, σύμφωνα με το άρθρο 74 παρ.14 του Ν.4690/2020,ΦΕΚ Α 104/30.5.2020 ,η έναρξη ισχύος των άρθρων 6 και 7 του ν. 4640/2019 (δηλαδή οι διατάξεις που προβλέπουν την Υ.Α.Σ) μετατέθηκε αναδρομικώς **για την 1.7.2020**, μόνο για την περίπτωση **β του άρθρου 44** του ν. 4640/2020 , δηλαδή μόνο για τις διαφορές που εκδικάζονται κατά την τακτική διαδικασία και υπάγονται στην καθ' ύλην αρμοδιότητα του Μονομελούς

Πρωτοδικείου ,αν η αξία του αντικειμένου της διαφοράς υπερβαίνει το ποσό των 30.000€ και του Πολυμελούς Πρωτοδικείου. Για όσες οικογενειακές διαφορές προβλέπεται ΥΑΣ ισχύει κανονικά η διαδικασία που ξεκίνησε από τη 15^η Ιανουαρίου 2020.

8. Εφ' όσον λάβει χώρα η Υ.Α.Σ, υφίσταται άλλη "υποχρέωση";

Όχι. Εκτός από την γενική "υποχρέωση" ενημέρωσης για τη Διαμεσολάβηση από τον πληρεξούσιο Δικηγόρο προς τον εντολέα του και την Υποχρεωτική Αρχική Συνεδρία, για όσες περιπτώσεις προβλέπεται, δεν υφίσταται καμία υποχρέωση για επίλυση της διαφοράς μέσω της Διαμεσολάβησης.

9. Πώς επιλέγεται ο Διαμεσολαβητής;

Ο Διαμεσολαβητής ορίζεται από τα μέρη ή από τρίτο πρόσωπο της κοινής επιλογής τους , συμπεριλαμβανομένων των κέντρων διαμεσολάβησης . Ο Διαμεσολαβητής είναι ένας εκτός αν τα μέρη συμφωνήσουν εγγράφως ότι οι Διαμεσολαβητές θα είναι περισσότεροι.

10.Πώς επιλέγεται ο Διαμεσολαβητής για την Υ.Α.Σ;

Ο επισπεύδων έχει τη δυνατότητα ή να επικοινωνήσει με το άλλο μέρος για το διορισμό απευθείας ή να απευθυνθεί σε Διαμεσολαβητή της επιλογής του. Στην περίπτωση αυτή ο Διαμεσολαβητής επικοινωνεί με το άλλο μέρος, **με κάθε πρόσφορο μέσο**, για να διαπιστώσει αν υπάρχει συμφωνία ως προς το πρόσωπο του και λαμβάνει σχετική **έγγραφη** έγκριση του

11.Τι γίνεται αν δεν υπάρξει συμφωνία ως προς το πρόσωπο του Διαμεσολαβητή ;

Αν δεν υπάρξει συμφωνία ως προς το πρόσωπο του Διαμεσολαβητή , τότε διορίζεται Διαμεσολαβητής από την Κεντρική Επιτροπή Διαμεσολάβησης (Κ.Ε.Δ) με επιμέλεια του επισπεύδοντος. Το ίδιο ισχύει και αν δεν καταστεί δυνατή η επικοινωνία (αρ. 7 παρ. 1 εδ.4).

12. Πώς υποβάλλεται το αίτημα;

Η σχετική αίτηση υποβάλλεται μέσα από την ιστοσελίδα του Υπουργείου Δικαιοσύνης επιλέγοντας «ΘΕΛΩ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗ» ,δίνεται σχετική

παραπομπή στην κατηγορία «Είσοδος πολίτη» όπου ο ενδιαφερόμενος εισέρχεται με τους κωδικούς του Mytaxisnet (“loginviaTaxisnet)

13. Πώς συνεχίζεται η διαδικασία;

Το επισπεύδων μέρος υποβάλλει στο Διαμεσολαβητή που έχει οριστεί **αίτημα προσφυγής στη διαδικασία** , στέλνοντας του **ηλεκτρονικά ή με άλλον πρόσφορο τρόπο** συμπληρωμένο **έντυπο** και τα στοιχεία των μερών και το αντικείμενο της διαφοράς και **λαμβάνει απόδειξη παραλαβής** (αρ7παρ 2)

14. Υπάρχουν σχετικά έγγραφα στα «Πρότυπα» του Υπουργείου ;

Ναι. Το αίτημα προσφυγής στη διαδικασία περιλαμβάνεται στα ΠΡΟΤΥΠΑ έντυπα του Υπουργείου. Είναι το **ΕΝΤΥΠΟ 2 :ΑΙΤΗΜΑ ΑΡΘΡΟΥ 7 παρ.2 του ν.4640/2019**

Στο παραπάνω έγγραφο αίτημα επισυνάπτεται και το **ΕΝΤΥΠΟ 1:ΦΥΛΛΟ ΒΑΣΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ**

15. Σε ποιες ενέργειες προβαίνει ο Διαμεσολαβητής;

Ο Διαμεσολαβητής ,εφ’ όσον λάβει σχετικό αίτημα προσφυγής στη Διαμεσολάβηση από το επισπεύδων μέρος, επικοινωνεί **με κάθε πρόσφορο μέσο** με τα μέρη για τον ορισμό της ημερομηνίας και του τόπου διεξαγωγής της Υ.Α.Σ

16.Πώς γίνεται η επικοινωνία ;

Ο Διαμεσολαβητής απευθύνει **ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΗ/ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ**

ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΑΡΧΙΚΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗΣ

(άρθρο 7 παρ. 2 του ν.4640/2019) (Έντυπο 3 από τα Πρότυπα του Υπουργείου) προς όλα τα μέρη που αναφέρονται στο **ΒΑΣΙΚΟ ΦΥΛΛΟ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ** που του έχει κοινοποιηθεί

17.Υπάρχει προθεσμία για την γνωστοποίηση;

Ναι. Η γνωστοποίηση στα μέρη θα πρέπει να γίνει εγγράφως **5 τουλάχιστον ημέρες** πριν από την Υ.Α.Σ **με συστημένη επιστολή ή ηλεκτρονικά** .Ο Διαμεσολαβητής υποχρεούται να λάβει απόδειξη παραλαβής της γνωστοποίησης.

18.Τι συνεπάγεται η έγγραφη γνωστοποίηση του Διαμεσολαβητή;

Η έγγραφη γνωστοποίηση του Διαμεσολαβητή προς τα μέρη για τη διεξαγωγή της Υ.Α.Σ αναστέλλει την παραγραφή και την αποσβεστική προθεσμία άσκησης των αξιώσεων και των δικαιωμάτων καθώς και τις δικονομικές προθεσμίες των άρ. 237 και 238 ΚΠολΔ για όσο χρόνο διαρκεί η διαδικασία της Διαμεσολάβησης . Το ίδιο συνεπάγεται και η συμφωνία της εκούσιας προσφυγή στη Διαμεσολάβηση (αρ. 9παρ.1)

19.Υπάρχει προθεσμία για την Υ.Α.Σ;

Ναι. Η Υ.Α.Σ θα πρέπει να γίνει το αργότερο εντός είκοσι(20) ημερών (ή 30 ημερών αν κάποιο από τα μέρη διαμένει στο εξωτερικό)από την επομένη της αποστολής στο Διαμεσολαβητή του αιτήματος προσφυγής στη διαδικασία Διαμεσολάβησης από το επισπεύδων μέρος.

20.Πώς παρίστανται τα μέρη στην Υ.Α.Σ. ;

Τα μέρη παρίστανται μαζί με τον νομικό παραστάτη τους υποχρεωτικά. Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται μόνη η συμμετοχή του νομικού παραστάτη του μέρους, δυνάμει εξουσιοδότησης, εφ' όσον αποδεδειγμένα δεν είναι δυνατή η φυσική παρουσία του μέρους ή αν δεν υπάρχει δυνατότητα τηλεδιάσκεψης μέσω Η/Υ ή άλλου συστήματος τηλεδιάσκεψης ή αν είναι κάτοικος εξωτερικού.

21.Τι γίνεται αν το μέρος δεν προσέλθει στην Υ.Α.Σ ;

Το Δικαστήριο που επιλαμβάνεται της διαφοράς μπορεί να επιβάλει στο μέρος που δεν προσήλθε στην Υ.Α.Σ. , παρότι έχει κληθεί προς τούτο, χρηματική ποινή η οποία δεν μπορεί να είναι κατώτερη από 100€ και μεγαλύτερη από 500€ συνεκτιμώμενης της εν γένει συμπεριφοράς του και των λόγων μη προσέλευσης.

22.Συντάσσεται πρακτικό στο στάδιο της Υ.Α.Σ;

Βεβαίως. Και αυτό γιατί το πρακτικό που συντάσσεται και υπογράφεται ,από το διαμεσολαβητή και όλους τους συμμετέχοντες , κατά το πέρας της Υ.Α.Σ κατατίθεται μαζί με τις προτάσεις στη συζήτηση της αγωγής που τυχόν ασκηθεί ή έχει ήδη ασκηθεί προκειμένου να θεωρηθεί παραδεκτή η συζήτηση αυτής

23. Ποιο είναι το περιεχόμενο του πρακτικού που συντάσσεται στην Υ.Α.Σ;

Μεταξύ των εγγράφων της κατηγορίας «ΠΡΟΤΥΠΑ» που έχουν αναρτηθεί στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Δικαιοσύνης είναι και το ΕΝΤΥΠΟ 4 **ΠΡΑΚΤΙΚΟ ΠΕΡΑΤΩΣΗΣ ΑΡΧΙΚΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗΣ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣ(άρθρο 7 παρ. 4 του ν.4640/2019)** Στο πρακτικό αυτό αναγράφεται υποχρεωτικά ο τρόπος γνωστοποίησης της υποχρεωτικής αρχικής συνεδρίας στα μέρη και η συμμετοχή τους ή μη σε αυτήν.

24. Πώς συνεχίζεται η διαδικασία αν τα μέρη επιλέξουν να συνεχίσουν τη Διαμεσολάβηση;

Αν τα μέρη συμφωνήσουν να συνεχίσουν τη διαδικασία της Διαμεσολάβησης , συντάσσεται έγγραφο συμφωνίας υπαγωγής της διαφοράς στη διαδικασία της Διαμεσολάβησης η οποία θα πρέπει να έχει ολοκληρωθεί εντός 40 ημερών από την επομένη της λήξης της αρχικής 20ήμερης (ή 30ήμερης) προθεσμίας, με δυνατότητα ισόχρονης παράτασης. Το χρονικό διάστημα από 1 έως 31 Αυγούστου δεν υπολογίζεται στις παραπάνω προθεσμίες .

25. Είναι υποχρεωτικό να παραμείνει ο ίδιος Διαμεσολαβητής;

Όχι. Μετά την Υ.Α.Σ ., εφόσον τα μέρη συμφωνήσουν να συνεχίσουν τη διαδικασία μπορεί να το πράξουν είτε με τον ίδιο είτε με άλλο Διαμεσολαβητή.

26. Πού και πώς διεξάγεται η Διαμεσολάβηση;

Ο χρόνος , ο τόπος και οι λοιπές διαδικαστικές λεπτομέρειες της διεξαγωγής καθορίζονται από το Διαμεσολαβητή σε συμφωνία με τα μέρη. Αν δεν είναι δυνατή η φυσική παρουσία όλων των μερών και του Διαμεσολαβητή στον ίδιο τόπο και χρόνο η Διαμεσολάβηση μπορεί να πραγματοποιηθεί και με τη διαδικασία της τηλεδιάσκεψης.

27. Ποια διαδικασία εφαρμόζεται στη Διαμεσολάβηση ;

Το άρθρο 5 του ν.4640/2019 περιέχει τις διατάξεις που ρυθμίζουν τον τρόπο διεξαγωγής της διαδικασίας . Ο διαμεσολαβητής μπορεί ,κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του , να επικοινωνεί με καθένα από τα μέρη και να τα συναντά είτε χωριστά είτε από κοινού. Πληροφορίες που αντλεί ο Διαμεσολαβητής κατά τις επαφές του με το ένα μέρος δεν γνωστοποιούνται στο άλλο χωρίς τη σύμφωνη γνώμη του μέρους που τις έδωσε

28. Ποιες Αρχές διέπουν τη Διαμεσολάβηση ;

Η διαδικασία της Διαμεσολάβησης έχει κατ' αρχήν εμπιστευτικό χαρακτήρα, δεν τηρούνται πρακτικά ,και πρέπει να διεξάγεται κατά τρόπο που να μην παραβιάζει το απόρρητο αυτής, εκτός αν τα μέρη συμφωνήσουν αλλιώς.

29.Πώς λειτουργεί το «απόρρητο» της διαδικασίας ;

Πριν την έναρξη της διαδικασίας όλοι οι συμμετέχοντες δεσμεύονται εγγράφως ότι θα τηρήσουν **το απόρρητο της διαδικασίας** της Διαμεσολάβησης. Τα μέρη , εφ' όσον το επιθυμούν, δεσμεύονται να τηρήσουν **και το απόρρητο του περιεχομένου της συμφωνίας** στην οποία ενδέχεται να καταλήξουν κατά τη διαμεσολάβηση. Αν η υπόθεση αχθεί στα Δικαστήρια όσοι συμμετείχαν στη διαδικασία δεν εξετάζονται ως μάρτυρες και δεν μπορούν να προσκομίσουν στοιχεία που προκύπτουν από τη διαδικασία της Διαμεσολάβησης

30.Τι ισχύει για την Υ.Α.Σ;

Και η Υποχρεωτική Αρχική Συνεδρία έχει **εμπιστευτικό χαρακτήρα** όπως ρητά αναφέρεται στο άρθρο 7&3 του ν.4640/2019

31. Αν δεν επιτευχθεί συμφωνία μέσω της Διαμεσολάβησης ;

Αν δεν επιτευχθεί συμφωνία συντάσσεται σχετικό πρακτικό το οποίο μπορεί να υπογραφεί μόνο από το Διαμεσολαβητή

32. Αν τα μέρη καταλήξουν σε συμφωνία μέσω της Διαμεσολάβησης ;

Εφ' όσον τα μέρη καταλήξουν σε συμφωνία ο Διαμεσολαβητής συντάσσει **πρακτικό επίτευξης συμφωνίας** . Τα επί μέρους στοιχεία που πρέπει να περιέχονται στο πρακτικό αναφέρονται αναλυτικά στο αρ. 8 παρ1.Το πρακτικό υπογράφεται από τα μέρη, το διαμεσολαβητή και τους νομικούς παραστάτες τους.

33.Πού και πότε κατατίθεται το Πρακτικό Επίτευξης Συμφωνίας Διαμεσολάβησης

Αφού υπογραφεί το Πρακτικό Επίτευξης Συμφωνίας Διαμεσολάβησης αντίγραφο αυτού κατατίθεται **οποτεδήποτε** ,κατ' άρθρο **8 παρ 2** Ν. 4640/2019 στη γραμματεία

του καθ' ύλην και κατά τόπο αρμόδιου Δικαστηρίου στο οποίο εκκρεμεί ή πρόκειται να εισαχθεί εκδίκαση της υπόθεσης. Όταν συντρέχει κατά τόπον αρμοδιότητα των Δικαστηρίων Θεσσαλονίκης , η κατάθεση γίνεται **στο γραφείο 251** του Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης . Κατά την κατάθεση προσκομίζεται παράβολο 50,00€ , η δαπάνη του οποίου βαρύνει τον καταθέτη εκτός και αν συμφωνηθεί αλλιώς.

34. Πώς πληρώνεται το παράβολο των 50€ που απαιτείται για την κατάθεση του Πρακτικού Επίτευξης Συμφωνίας Διαμεσολάβησης;

Το παράβολο των 50 € εκδίδεται ηλεκτρονικά μέσω της εφαρμογής e-paravolo χωρίς κωδικούς taxisnet με την συμπλήρωση των στοιχείων του μέρους που επιθυμεί να το καταθέσει.

35. Ποιες αμοιβές προβλέπονται από το ν. 4640/2019 για τον νομικό παραστάτη;

Η αμοιβή του νομικού παραστάτη κάθε μέρους συμφωνείται ελεύθερα και για τη συμμετοχή του σε όλη τη διαδικασία της Διαμεσολάβησης εκδίδεται γραμμάτιο προκαταβολής εισφορών ποσού 60€ για υποθέσεις αρμοδιότητας Ειρηνοδικείου, 100€ για υποθέσεις Μονομελούς και 150€ για υποθέσεις Πολυμελούς . Αντίστοιχα γραμμάτια εκδίδονται από τις θυρίδες στο Δικαστικό Μέγαρο Θεσσαλονίκης, ωστόσο δεν έχουν ακόμα αναρτηθεί στο portal της Ολομέλειας.

36. Πώς καθορίζεται η αμοιβή του Διαμεσολαβητή;

Η αμοιβή του Διαμεσολαβητή ορίζεται ελεύθερα με έγγραφη συμφωνία του με τα μέρη .Αν δεν υπάρχει συμφωνία :Η αμοιβή για την Υ.Α.Σ είναι 50€ενώ για κάθε ώρα Διαμεσολάβησης μετά την Υ.Α.Σ η ελάχιστη αμοιβή ορίζεται στο ποσό των 80 ευρώ και βαρύνει τα μέρη κατ' ισομοιρία

37. Ποια είναι η ισχύς του πρακτικού επίτευξης συμφωνίας ;

Το πρακτικό επίτευξης της συμφωνίας αποτελεί από την κατάθεση του στη γραμματεία του Δικαστηρίου **τίτλο εκτελεστό σύμφωνα με την περίπτωση ζ της παρ. 2 του άρθρου 904ΚΠολΔ** εφ' όσον η συμφωνία μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο αναγκαστικής εκτέλεσης

Μαρούσα Πρωτοπαπαδάκη- Μέλος του ΔΣ του ΔΣΘ